

Retningslinjer for skoleskyss for grunnskolen

TELEMARK
fylkeskommune

Versjon:

1.0

Godkjent av samferdselssjefen 03.08.17

Revisjoner:

Innhold

1. Forvaltningsrutiner	5
1.1 Kildehenvisning.....	5
1.2 Søknad.....	6
1.3 Søknadsfrist.....	6
1.4 Saksbehandling.....	6
1.5 Saksbehandlingstid.....	7
1.6 Klageadgang.....	7
2. Organisering av skoleskyssen.....	7
3. Ansvarsforhold fylkeskommune – kommune	8
3.1 Fylkeskommunens ansvar	8
3.2 Kommunens ansvar	9
3.3 Kommunens økonomisk ansvar	9
4. Skyssrett.....	9
4.1 Skoleskyss mellom hjem og skole.....	9
4.2 Skyssgrenser	10
4.3 Avstandsmåling dør til dør	10
4.4 Tidspunkt for skyss.....	10
4.5 Akseptabel reise- og ventetid	11
4.6 Skyss for elever ved friskoler	11
4.7 Særlig farlig eller vanskelig skolevei	12
5. Ulike typer skoleskyss	12
5.1 Skyss med kollektivtilbudet	12
5.2 Skyss med båt/ferge.....	12
5.3 Skolekort	12
5.4 Gangavstand til/fra kollektivtilbud - tilbringerskyss	13
5.5 Manglende kollektivtilbud.....	14
5.6 Skyssgodtgjørelse	14
5.7 Tilrettelagt skoleskyss	14
6. Elevens bosted	15
6.1 Folkeregistrert adresse.....	15
6.2 Skoleskyss ved delt bosted	15
6.3 Skoleskyss ved samvær	16
6.4 Avlastningshjem.....	16
6.5 Fosterhjem	16

6.6	Midlertidig bosted	16
6.7	Elever bosatt i institusjon	17
6.8	Elever som bor flere steder i forbindelse med næringsdrift	17
6.9	Elever som bor i asylmottak	17
6.10	Bosatte flyktninger	18
6.11	Innlosjering	18
7.	Elevens skole	18
7.1	Nærskole.....	18
7.2	Skolegang ved annen skole enn nærskolen	19
7.3	Alternativ opplæringsarena	19
7.4	Rehabilitering av skolebygg	20
8.	Elever med funksjonshemming	20
8.1	Skyss for elever med midlertidig skade eller sykdom	20
8.2	Skyss for elever med funksjonshemming	21
8.3	Krav om legeattest	21
8.4	Busstrening for funksjonshemmede elever.....	22
8.5	Reisefølge/ledsager og tilsyn	22
8.6	Elever i avlastningshjem.....	23
8.7	Skyss til/fra behandling	24
8.8	Skyss før skoledagen er over	24
9.	Voksne elever.....	24
9.1	Voksne med rett til grunnskoleopplæring	24
9.2	Voksne elever uten rett til skyss	25
10.	Kommunale vedtak om skyss.....	25
10.1	Særlig farlig eller vanskelig skolevei	25
10.2	Andre kommunale vedtak.....	25
11.	Andre tema.....	26
11.1	Skolefritidsordning (SFO)	26
11.2	Leksehjelp i grunnskolen.....	26
11.3	Barn under skolealder/førskolebarn.....	26
11.4	Barn med fremskyndet eller utsatt skolestart	27
11.5	Utstyr	27
11.6	Skader forårsaket av elev.....	27
11.7	Inndragelse av retten til skyss.....	27
11.8	Streik	28

I. Forvaltningsrutiner

Fylkeskommunen har overordnet ansvar for lokalt kollektivtilbud og skoleskyss.

I disse retningslinjene beskrives hovedtrekkene i aktuelt lovverk rundt skoleskyss.

Retningslinjene kan gi aktuell informasjon om skoleskyss til kommuner, skoler, elever, foresatte og andre interesserte.

Det vises også til vår nettside www.telemark.no/skoleskyss

Fylkeskommunens saksbehandling utøves i tråd med de til enhver tid gjeldende lover, regler og retningslinjer for skoleskyss, som kilder nevnt i punkt 1.1.

I.1 Kildehenvisning

- Forvaltningsloven
- Opplæringsloven
- Friskoleloven
- Barneloven
- Barnevernloven
- Barnehageloven
- Vegtrafikkloven
- Helse- og omsorgstjenesteloven
- Skadeerstatningsloven
- Lovforarbeider og meldinger fra Stortinget og regjeringen (for eksempel NOU, Prop. L.)
- Rundskriv, brev og tolkningsuttalelser fra Utdanningsdirektoratet og aktuelle departement
- Vedtekter for transport med rutegående busstrafikk i Norge (befordringsvedtektene)
- Regelverk for skoleskyss i Telemark
- Vanlig praksis

Kildene omfatter i tillegg til lovbestemmelsene også tilhørende forskrifter og kommentarer. Kildehenvisningen er ikke uttømmende.

Det kan ha kommet lovendringer, tolkninger eller presiseringer, som ikke er omtalt i denne versjonen av retningslinjene. Ved motstrid mellom gjeldende lovverk og disse retningslinjene, går lovverket alltid foran retningslinjene.

1.2 Søknad

Kilde: Forvaltningsloven

Søknad om skoleskyss er tilgjengelig på www.telemark.no/skoleskyss.

Alle elever som mener å ha rett på skoleskyss må søke om dette. Det må søkes på nytt i forkant av hvert skoleår. Vedtak om skoleskyss gjelder for inntil ett skoleår.

Søknader som ikke er fullstendig utfylt eller opplyst, kan bli avslått.

Innvilget søknad et tidligere skoleår kvalifiserer ikke til skyssrett senere skoleår. Dersom reglene eller forutsetningene for skyss endres, gir ikke tidligere vedtak og praksis presedens (for eksempel kontrollmåling av avstand eller endring av busstilbud).

1.3 Søknadsfrist

Søknadsfrist for elever i grunnskolen er 1. mai hvert år.

Dersom det søkes etter denne fristen, kan fylkeskommunen ikke garantere at skyssen er klar til skolestart i august.

1.4 Saksbehandling

Kilde: Forvaltningsloven kapittel 3-5

For grunnskoleelever har fylkeskommunen og kommunen ulike ansvarsområder. Fylkeskommunen/kommunen skal fatte vedtak for den skyss hvert av forvaltningsorganene er ansvarlig for. Et organ kan ikke fatte vedtak på vegne av et annet. Vedtak fattet av feil forvaltningsorgan er ugyldig.

Vedtak om skoleskyss er et enkeltvedtak i henhold til forvaltningslovens bestemmelser. Det skal fattes enkeltvedtak før eventuell skyss igangsettes. Vedtaket er gyldig for den perioden som angis i vedtaket.

Fylkeskommunen skal påse at saken er tilstrekkelig belyst før enkeltvedtak fattes (utredningsplikt). Søker er selv ansvarlig for at søknaden og eventuell dokumentasjon/vedlegg inneholder alle nødvendige og relevante opplysninger.

Mangelfull dokumentasjon på elevens skyssbehov kan føre til at søknaden avslås. Dokumentasjon må leveres på nytt for hvert skoleår (for eksempel legeattest, turnuser).

Fylkeskommunens saksbehandlere for skoleskyss har taushetsplikt etter forvaltningslovens bestemmelser.

1.5 Saksbehandlingstid

Kilde: Forvaltningsloven kapittel 3-5

Søker må akseptere saksbehandlingstid før vedtak om skoleskyss er klart.

Fylkeskommunen benytter saksbehandlingstiden til å utrede saken og fatte vedtak. Elev/foresatte må selv organisere eventuell skoleskyss i saksbehandlingstiden.

Det skal gis foreløpig svar dersom en søknad/henvendelse ikke kan besvares i løpet av en måned fra den er mottatt.

1.6 Klageadgang

Kilde: Opplæringsloven § 15-2, friskoleloven § 3-7, forvaltningsloven kapittel 6

Vedtak om skoleskyss er enkeltvedtak.

Et enkeltvedtak kan klages på av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken innen tre uker fra det tidspunktet vedtaket er gjort kjent for søker.

Klagen rettes til det forvaltningsorgan som har fattet vedtaket. Elever som har fått vedtak fra kommunen, må sende eventuell klage direkte til kommunen.

Klage på vedtak fattet av fylkeskommunen sendes til: Telemark fylkeskommune, postboks 2844, 3702 Skien. Konvoluttet merkes med «skoleskyss».

Dersom forvaltningsorganet ikke tar klagen til følge, oversendes saken til endelig behandling hos Fylkesmannen. Fylkesmannens vedtak er endelig og kan ikke påklages.

2. Organisering av skoleskyssen

Kilde: Opplæringsloven §§ 7-1, 7-3, Udir-3-2009, vegtrafikkloven

Skoleskyssen utføres i henhold til vegtrafikklovens bestemmelser med tilhørende forskrifter.

Skoleskyssen organiseres fortrinnsvis med ordinær kollektivtransport som buss, ferge eller tog. I noen tilfeller utføres hele eller deler av skyssen med taxi, taxibåt eller av foresatte.

Fylkeskommunen kan organisere skyssen med ett eller flere transportmidler, det vil si at bytte av transportmiddel kan forekomme flere ganger underveis. Fylkeskommunen kan avgjøre at flere elever må benytte samme skyssmiddel.

Hva som vurderes å være et forsvarlig skysstilbud avhenger av elevens alder og modning. Skysstilbudet kan derfor endre seg i takt med elevens alder. Dette gjelder både med tanke på gangavstand, bussbytter og reise- og ventetid.

3. Ansvarsforhold fylkeskommune – kommune

Kilde: Opplæringsloven §§ 7-1, 13-4 Udir-3-2009, Udir-3-2010

Fylkeskommunen har ansvar for å organisere og tilrettelegge for økonomisk forsvarlig skoleskyss i samarbeid med kommunen. Kommunen har en plikt til å samarbeide med fylkeskommunen om en rasjonell og trygg skoleskyss.

Det legges opp til felles skyssordning for grunnskole og videregående skole. Det vil derfor være av stor betydning at start- og sluttider, ferie, fridager og planleggingsdager blir samordnet. Kommunen skal ta med organisering av skoleskyssen i vurderingene sine når skolerute og skolens ordinære start- og sluttid fastsettes.

Skyssen organiseres i henhold til felles, fastsatt forskrift til skolerute. Forskriften er utarbeidet av fylkeskommunen v/ Opplæring og KS-forum for utdanning. Det ordinære rutetilbudet legges opp etter forskriften. Dersom skoleruta i en kommune avviker fra forskriften, må kommunen selv betale skyss for avvikende dager.

Dersom kommunen og fylkeskommunen ikke blir enige om hvordan skoleskyssen skal organiseres og finansieres, kan departementet gi pålegg. Fylkesmannen i det enkelte fylke har fått delegert myndighet fra departementet til å behandle saker om organisering og finansiering av skoleskyssen.

3.1 Fylkeskommunens ansvar

Kilde: Opplæringsloven §§ 4A-1, 4A-2, 4A-7, 7-1, 7-3, 13-4, friskoleloven § 3-7

Fylkeskommunen har ansvaret for skyss til følgende elevgrupper:

- Elever som har skyssrett på grunn av avstanden mellom hjem og skole.
- Elever som må benytte båt/ferge mellom hjem og skole.
- Funksjonshemmede elever.
- Elever ved friskoler som mottar tilskudd fra staten.
- Voksne som ikke har fullført grunnskolen, og som bor mer enn 4 km fra skolen.
- Funksjonshemmede voksne som mottar undervisning på grunnskolenivå.

3.2 Kommunens ansvar

Kilde: Opplæringsloven §§ 7-1, 7-4, 13-4

Kommunen har ansvaret for:

- Elever med særlig farlig eller vanskelig skolevei under skyssgrensa (se punkt 4.7 og 10.1)
- Innlosjering av elever når daglig skyss ikke er forsvarlig.
- Nødvendig tilsyn før og etter undervisningstiden, og under transporten ved behov.
- Nødvendig reisefølge/ledsager for elever som ikke kan reise alene.
- All skyss i forbindelse med skolens aktivitet i og utenfor skoletiden.
- All skyss i forbindelse med undervisning utenfor skolens geografiske område.
- All skyss til annen skole enn nærskolen.

3.3 Kommunens økonomisk ansvar

Kilde: Opplæringsloven § 13-4

Kommunen skal betale egenandel/persontakst for skyss av grunnskoleelever og voksne som fylkeskommunen har skyssansvaret for.

Kommunen har det praktiske og økonomiske ansvaret for den skyssen kommunen innvilger.

Dersom kommunen velger å innvilge søknad om å gå på annen skole enn nærskolen eller gir opplæring på en alternativ opplæringsarena, vil kommunen være ansvarlig for ekstrakostnadene til skyss.

4. Skyssrett

4.1 Skoleskyss mellom hjem og skole

Kilde: Opplæringsloven §§ 2-1, 4A-1, 4A-2 og kapittel 7, Ot.prp. nr. 46 (1997-1998)

Skyssordningen omfatter grunnskoleelever som hjemler rett til skyss etter opplæringslovens bestemmelser.

Skoleskyss er skyss mellom hjem og skole. Funksjonshemmede elever, som har fått vedtak om avlastningsopphold fra kommunen, kan i tillegg ha rett til skoleskyss mellom skole og avlastningsbolig.

4.2 Skyssgrenser

Kilde: Opplæringsloven § 7-1

Elever i 1. klasse som har mer enn 2 km mellom hjem og skole en vei har rett til skoleskyss. For elever i 2.-10. klasse er skyssgrensen 4 km.

Når det er nødvendig, har elever rett til skyss med båt uten hensyn til avstanden mellom hjem og skole.

4.3 Avstandsmåling dør til dør

Kilde: Ot.prp. nr.46 (1997-1998), Udir-3-2009 pkt 2, vanlig praksis

Ved beregning av avstanden mellom hjem og skole, er det den korteste gangbare/farbare veien som legges til grunn. Avstanden skal måles dør til dør. Dersom skolebygningen har flere inngangsdører, måles avstanden til den døren eleven vanligvis bruker.

Målinger foretatt med digitale verktøy er å anse som korrekte målinger som ikke kan klages på, dersom det ikke er et betydelig avvik mellom digital måling og måling foretatt med annet måleredskap. Ved bruk av digitalt måleverktøy gis det i Telemark et ekstra tillegg tilsvarende 50 meter for å korrigere for eventuell beregningsfeil.

Farbar vei kan være både offentlig og privat vei, gårdsvei eller sti. Så lenge det er fysisk mulig å ferdes til fots, med sykkel eller liknende, vil strekningen være gjenstand for oppmåling. Det er ikke korteste bilvei eller den traseen bussen kjører som legges til grunn.

4.4 Tidspunkt for skyss

Kilde: Opplæringsloven §§ 7-1, 13-4, Ot.prp. nr. 46 (1997-1998)

Skyssrett gjelder på ordinære skoledager i henhold til felles, fastsatt forskrift til skolerute. Forskriften er utarbeidet av fylkeskommunen v/ Opplæring og KS-forum for utdanning. Dersom skoleruta i en kommune avviker fra denne, må kommunen selv betale alle kostnader knyttet til skyss på avvikende dager. I slike tilfeller må kommunen selv bestille skyss direkte hos aktuelle transportører.

Fylkeskommunen har ansvar for én tilkjøring og én hjemkjøring pr dag, tilknyttet skolens ordinære start- og sluttid. Skolens ordinære start- og sluttid er de tidspunkt flertallet av skolens elever starter/slutter. Fylkeskommunen dekker som hovedregel ikke skyss utenom disse tidene.

Dersom kommunen velger å organisere skoledagen slik at elever ved samme skole starter og/eller slutter til ulike tider, er kommunen økonomisk ansvarlig for ekstra kostnader til skyss. Dette kan for eksempel gjelde ved kortere siste skoledag før juleferie/sommerferie, skoleavslutning, kveldsarrangement, forskyvninger i skoletiden, fleksibel skoletid eller at elevene jobber med lekser på skolen.

Skyssen organiseres ved ordinær skoleslutt også på dager med heldagsprøver, tentamen, eksamen.

Kommunen/skolen er ansvarlig for eventuell skyss i løpet av skoledagen (for eksempel ved ekskursionsjoner, klasseturer, skoleturer og lignende). Se ellers punkt 7.3.

4.5 Akseptabel reise- og ventetid

Kilde: Merknader fra Ot.prp. nr. 46 (1997-1998) til opplæringsloven § 7-1 og Udir-3-2009 pkt 3

Skoleskyssen skal organiseres slik at elevene får akseptabel reisetid.

Ved vurdering av akseptabel reisetid må gangtid, ventetid og tid med transportmiddelet sees i sammenheng. Reisetid tas med i vurderingen når bussrutene settes opp.

Om morgenen beregnes reisetiden fra eleven reiser hjemmefra og frem til ordinær skolestart. Tilsvarende gjelder ved ordinær skoleslutt om ettermiddagen, frem til eleven ankommer hjemmet.

Det er flere hensyn som skal tas når det skal vurderes hva som er forsvarlig reisetid. Et relevant hensyn er at eleven får tilstrekkelig fritid og tilstrekkelig tid i hjemmet. Dette taler for å avgrense reisetiden. Et annet hensyn er effektiv og rasjonell organisering av skyssen. Hva som er akseptabel reisetid må derfor avgjøres etter en konkret vurdering. En skal være særlig oppmerksom på reise- og ventetid for 6-åringer.

Ved valg av annen skole enn nærskolen, delt bosted og midlertidig bosted må det aksepteres økt ventetid/reisetid, og eventuelt bussbytter.

4.6 Skyss for elever ved friskoler

Kilde: Opplæringsloven §§ 2-12, 7-1, 7-3, 7-4, friskoleloven § 3-7 og Udir-3-2009 pkt 10

Elever ved friskoler som mottar statsstøtte har rett til skyss etter de samme reglene som elever ved offentlige skoler.

Retten til skyss, reisefølge og tilsyn for elever i friskoler gjelder kun innenfor kommunegrensen i den kommunen der eleven er folkeregistrert. Dette gjelder også for funksjonshemmede elever.

Økt ventetid/reisetid, og eventuelle bussbytter, må påregnes som en konsekvens dersom eleven går på en friskole som ligger langt unna hjemmet.

4.7 Særlig farlig eller vanskelig skolevei

Kilde: Opplæringsloven §§ 7-1, 13-4

For elever med særlig farlig eller vanskelig skolevei, har kommunen og fylkeskommunen ansvar for hver sine elevgrupper.

Når en elev bor over skyssgrensen på 2 eller 4 km, har fylkeskommunen ansvaret for at skyssen er forsvarlig helt fra hjemmet til skolen.

Dersom en elev bor under skyssgrensen, er det kommunen som er ansvarlig for eventuell skyss. Det er i slike tilfeller kommunen som skal gjøre en vurdering av skoleveien. Se punkt 10.1.

Enkelte grunnskoleelever vil ha rettigheter etter flere skyssbestemmelser. For eksempel kan en elev ha rett til skyss både på grunn av skoleveiens lengde og fordi skoleveien er særlig farlig eller vanskelig. I slike tilfeller går fylkeskommunens ansvar foran kommunens, og det er fylkeskommunen som må oppfylle elevens rett til skyss.

5. Ulike typer skoleskyss

5.1 Skyss med kollektivtilbudet

Kilde: Opplæringsloven § 7-1, befordringsvedtektene, Udir-3-2009 pkt 11

Skoleskyss skal som hovedregel foregå med det ordinære kollektivtilbudet (buss, ferge, tog). Dette gjelder også for funksjonshemmede elever, og elever med midlertidig skade eller sykdom.

5.2 Skyss med båt/ferge

Kilde: Opplæringsloven § 7-1

Når eleven bor slik til at det er nødvendig å benytte båt/ferge for å komme til skolen, har eleven rett til slik skyss uavhengig av avstand mellom hjem og skole.

Ved bruk av ferge utstyres eleven med et skolekort.

5.3 Skolekort

Kilde: Befordringsvedtektene, vanlig praksis

Skolen/kommunen bestiller skolekort til elever med rett til skoleskyss med kollektivtilbudet.

Eleven får kortet utdelt på skolen.

Skolekortet er personlig, og skal ikke brukes av andre enn eleven. Kortet må medbringes hver dag og skal registreres på hver reise.

Skolekortet virker på ordinære skoledager i henhold til forskrift til skolerute. Dersom skoleruta i en kommune avviker fra forskrift til skolerute, må kommunen selv sørge for skyss. Kortet er gyldig for en tilkjøring og en hjemkjøring pr skoledag.

Skolekortet er fylkeskommunens eiendom. Foresatte må betale erstatningsgebyr for mistet eller ødelagt skolekort. Mistet eller ødelagt skolekort skal straks meddeles skolen, som bestiller nytt kort.

5.4 Gangavstand til/fra kollektivtilbud - tilbringerskyss

Kilde: Opplæringsloven § 7-1, merknader fra Ot.prp. nr. 46 (1997-1998) til § 7-1, Udir-3-2009 pkt 2

En elev som er innvilget skyss har ikke rett på skyss fra dør til dør. Det forventes at eleven går en rimelig distanse fram til en oppsamlingsplass/holdeplass.

Hva som er rimelig distanse må avgjøres etter en konkret vurdering, hvor det blant annet blir lagt vekt på elevens alder, trafikksikkerhet og framkommelighet på strekningen. Dette gjelder uavhengig av valgt transportmiddel.

Skyssstilbudet skal dekke størstedelen av totaldistansen mellom hjem og skole.

Fylkeskommunen legger til grunn at funksjonsfriske elever i grunnskolen kan gå følgende distanser mellom hjem og kollektivtilbud:

- 1.trinn: 1 km.
- 2.-7.trinn: 2 km.
- 8.-10.trinn: 2,5 km.

Gangavstanden er ikke absolutt og må vurderes som veiledende i hvert enkelt tilfelle.

Elever som bor langt fra kollektivtilbudet kan søke om skyss til/fra holdeplass (tilbringerskyss). Dersom fylkeskommunen vurderer at eleven har uakseptabel gangavstand til holdeplass, innvilges eleven tilbringerskyss. Dette er et tiltak for å korte ned gangavstanden for eleven.

Dersom foresatte selv utfører tilbringerskyssen, kan det søkes om skyssgodtgjørelse. Alternativt vil fylkeskommunen organisere annet transporttilbud.

5.5 Manglende kollektivtilbud

Kilde: Opplæringsloven § 7-1

Dersom eleven bor over skyssgrensa, men mangler kollektivtilbud på hele eller deler av skoleveien, vil fylkeskommunen tilby alternativt skyssstilbud. Eleven kan enten søke om skyssgodtgjørelse eller tilrettelagt skoleskyss.

5.6 Skyssgodtgjørelse

Kilde: Merknader fra Ot.prp. nr. 46 (1997-1998) til opplæringsloven § 7-1

Foresatte kan søke om skyssgodtgjørelse for å utføre skyss av egne barn.

Det innvilges ikke skyssgodtgjørelse dersom eleven kan følge kollektivtilbudet.

Det utbetales ikke skyssgodtgjørelse for kjøring som er utført før fylkeskommunen har fattet vedtak. Foresatte som velger å kjøre barna sine til holdeplass eller skole uten vedtak fra fylkeskommunen, får ikke utbetalt refusjon for reiseutgifter med tilbakevirkende kraft.

Refusjon av innvilget skyssgodtgjørelse gjelder fra dato fastsatt i enkeltvedtak. Det er derfor vesentlig at det søkes i forkant av/ved starten av hvert skoleår.

Statens satser for tjenestereiser legges til grunn for beregning av skyssgodtgjørelse for grunnskoleelever. Eventuelle tilleggsutgifter som for eksempel fergebilletter, må dokumenteres. Ved bompasseringer forutsettes det at foresatte har bombrikke som gir rabatt ved bompassering.

Skyssgodtgjørelse utbetales etterskuddsvis ca hver 2. måned.

5.7 Tilrettelagt skoleskyss

Kilde: Opplæringsloven §§ 7-1, 7-3

Skoleskyss skal som hovedregel foregå med det ordinære kollektivtilbudet.

Dersom det mangler kollektivtilbud på hele eller deler av strekningen mellom hjem og skole, kan tilrettelagt skoleskyss med undertransportør være et alternativ. Det samme gjelder for elever som ikke kan benytte kollektivtilbudet på grunn av funksjonshemming.

Tilrettelagt skoleskyss er å regne som ordinær skyss i rute. Dette innebærer blant annet at eleven må gå til og fra nærmeste oppsamlingsplass eller holdeplass og forholde seg til oppsatte rutetider for transporten, slik som ved bruk av ordinært kollektivtilbud.

Fylkeskommunen praktiserer samkjøring av flere elever i samme kjøretøy, der fylkeskommunen finner dette mulig. Det kan blant annet bety at skyssen ikke går direkte mellom hjem og skole, fordi den skal ta opp/sette av andre elever underveis. Elever må forvente at de må tilpasse seg hverandre angående skyssen, og ventetid må påregnes.

Den tilrettelagte skyssen vil bortfalle dersom annet skystilbud opprettes.

6. Elevens bosted

6.1 Folkeregistrert adresse

Kilde: Forskrift om folkeregistrering § 5-1, opplæringsloven § 8-1

Med bosted menes den adresse eleven er registrert med i Folkeregisteret.

Det er den folkeregistrerte adressen til eleven som avgjør hvilken skole som er elevens nærskole, som er den skolen eleven eventuelt har rett på skoleskyss til.

Ved flytting i løpet av skoleåret må eleven søke om skyss på nytt.

6.2 Skoleskyss ved delt bosted

Kilde: Udir-3-2009 pkt 4, barneloven kapittel 5 og 6

Med delt bosted menes at eleven bor tilnærmet like mye på begge adresser.

Elever som har delt bosted, kan ha rett på skoleskyss til/fra begge foreldrenes adresse når det foreligger en avtale om delt bosted. Det forutsettes at eleven oppfyller øvrige vilkår for skyss, for eksempel avstandskrav.

Turnus for delt bosted, signert av begge foreldrene, skal sendes sammen med søknad om skyss.

Det må være en forutsigbarhet i hvor eleven bor, for eksempel annenhver uke eller to uker av gangen hos hver av foreldrene.

Ved praktisering av delt bosted må økt reisetid/ventetid og eventuelt bussbytter for eleven aksepteres som en konsekvens av foresattes valg av bosted. Dette gjelder særlig dersom en av foreldrene bor utenfor elevens skolekrets og/eller i en annen kommune.

Vurderinger knyttet til forsvarlig reisetid, vil kunne avgrense retten til skyss fra begge bosteder. Eleven har ingen ubetinget rett til å bringe med seg ekstra bagasje eller utstyr ved bytte av bosted i forbindelse med delt bosted.

6.3 Skoleskyss ved samvær

Kilde: Udir-3-2009 pkt 4, barneloven kapittel 5 og 6

Elever som bor fast hos den ene foresatte, men som har samvær med den andre foresatte, har ikke rett til skoleskyss ved gjennomføring av samvær.

Samvær etter barneloven betraktes ikke som delt bosted, og gir ikke rett til skoleskyss. Eksempel på samvær er én overnatting per uke og annenhver helg.

Foresatte må selv sørge for eventuell skyss i forbindelse med samvær.

Retten til skyss er etablert for å sikre opplæringsretten. Reglene om skyss har ikke som formål å sikre «vanlig samvær».

6.4 Avlastningshjem

Kilde: Tolkningsuttalelse fra Utdanningsdirektoratet 29.06.15

For funksjonshemmede elever som har fått vedtak om avlastning, regnes avlastningsboligen som elevens hjem de dager eller perioder eleven har fått innvilget avlastningsopphold. Se punkt 8.6.

6.5 Fosterhjem

Kilde: Opplæringsloven §§ 8-1, 13-1, 13-4, forskrift til opplæringsloven § 18-1 og Udir-3-2009 pkt 5

Skyss mellom fosterhjem og skole dekkes etter vanlige skyssregler.

Nærskoleprinsippet gjelder for fosterhjemsplasserte elever.

6.6 Midlertidig bosted

Kilde: Udir-3-2009 pkt 5

Elever som midlertidig må bo utenfor hjemmet, har rett til å fortsette på nærskolen sin. Dette gjelder uavhengig av om eleven har midlertidig bosted innenfor eller utenfor hjemkommunen eller hjemfylket.

Når eleven har midlertidig bosted, er hjemkommunen ansvarlig for eventuell skoleskyss.

Elever som blir tatt hånd om av barnevernet kan få midlertidig bosted på en korttidsinstitusjon eller liknende. Skyssen i denne perioden er tett knyttet til tiltaket det kommunale eller statlige barnevernet har gjort etter barnevernloven. Det er barnevernet som har det økonomiske og praktiske ansvaret for skyssen i slike tilfeller.

Eksempler på midlertidig bosted:

- Bosted hos slektninger som følge av sykdom hos foreldre
- Annet bosted som følge av skader på bolig (brann, vannskader, etc)
- Krisesenter
- Beredskapshjem
- Midlertidig bosted på korttidsinstitusjon

6.7 Elever bosatt i institusjon

Kilde: Opplæringsloven §§ 13-2, 13-3a, Udir-10-2009 pkt 2, Udir-3-2009 pkt 5

Når det blir gjort vedtak om plassering av elever i institusjon, er det den fylkeskommunen hvor institusjonen ligger som har ansvaret for å oppfylle retten til grunnskoleopplæring, spesialpedagogisk hjelp og skoleskyss. Elever som bor på institusjon vil ha rett til å fortsette på nærskolen sin.

Dersom eleven kommer fra et annet fylke, har fylkeskommunen der institusjonen ligger rett til refusjon av utgifter til opplæring og skoleskyss fra elevens hjemfylke.

6.8 Elever som bor flere steder i forbindelse med næringsdrift

Kilde: Opplæringsloven §§ 7-1, 13-4, vanlig praksis

Dersom familien i forbindelse med næringsdrift bor fast flere steder i løpet av skoleåret, kan eleven ha rett til skyss etter vanlige skyssregler. Dette gjelder eksempelvis ved stølsdrift eller overnattingsdrift med sesongdrift, som krever at familien er fast bosatt på stedet deler av året.

Eleven har ikke rett til skyss hvis bostedet kun har funksjon som sommer- eller fritidsbolig.

6.9 Elever som bor i asylmottak

Kilde: Opplæringsloven § 2-1, brev fra Utdanningsdirektoratet til Kollektivtrafikkforeningen 03.01.17

Alle barn og unge i grunnskolealder som er i Norge har som hovedregel rett og plikt til grunnskoleopplæring. Dette gjelder også asylsøkere.

En asylsøker er en person som har søkt om beskyttelse (asyl) i Norge, og som ikke har fått søknaden sin endelig avgjort.

Retten til opplæring er uavhengig av oppholdsstatus og gjelder når det er sannsynlig at barnet skal være i Norge i mer enn 3 måneder.

Asylsøkere i alderen 6-16 år i grunnskoleopplæringen har rett til skyss mellom asylmottak og skole etter ordinære skyssregler, fordi mottaket regnes som elevens hjem.

Fylkeskommunen er ansvarlig for skoleskyssen når eleven går på mottakets nærscole. Dersom kommunen tilbyr undervisning ved en annen skole er kommunen ansvarlig for skoleskyssen.

6.10 Bosatte flyktninger

Kilde: Opplæringsloven § 7-1, Brev fra Utdanningsdirektoratet til Kollektivtrafikkforeningen 03.01.17

En flyktning er en person som fyller kravene til å få beskyttelse (asyl) i Norge, og som er bosatt som ordinær innbygger i en kommune.

Det betyr at flyktninger, altså personer som har fått oppholdstillatelse som flyktning, har de samme rettigheter til opplæring og skoleskyss som øvrige elever.

6.11 Innlosjering

Kilde: Opplæringsloven §§ 7-1, 13-1, Udir-3-2009 pkt 3

Innlosjering er et alternativ til skyss i særlige tilfeller, for eksempel dersom det ikke er mulig med skyss på grunn av klimatiske forhold. Regelen omfatter også funksjonshemmede elever.

Kommunen skal innlosjere elever når daglig skyss ikke er forsvarlig. I vurderingen skal det særlig legges vekt på forhold som gjelder den enkelte eleven, for eksempel alder, funksjonshemming, reisetid og trygghet, og om daglig skyss medfører ekstraordinære kostnader eller vanskeligheter for kommunen.

I tvilstilfeller avgjør foreldrene om eleven skal skysses eller innlosjeres.

Kommunen skal føre tilsyn med grunnskoleelever som er innlosjerte.

Dersom elevene blir innlosjert på en skole utenfor kommunen, er det bostedskommunen som har ansvaret for å etablere tilsyn.

7. Elevens skole

7.1 Nærskole

Kilde: Opplæringsloven § 8-1

Alle elever har rett til å gå på nærskolen. Nærskolen er den skolen som ligger nærmest eleven eller den skolen i nærmiljøet som eleven søker til.

7.2 Skolegang ved annen skole enn nærskolen

Kilde: Opplæringsloven §§ 7-1 og 8-1, Udir-3-2009 pkt 2, 6 og 7, Udir-3-2010

De økonomiske overføringene til fylkeskommunen for å organisere skyss, er beregnet ut fra at grunnskoleelever skal motta sitt opplæringstilbud på nærskolen.

Dersom kommunen velger å innvilge søknad om å gå på annen skole enn nærskolen eller gir opplæringen i en alternativ opplæringsarena, vil kommunen være ansvarlig for de ekstrakostnadene til skyss som dette medfører. Dette gjelder uansett om opplæringen blir gitt i hjemkommunen eller i annen kommune.

Kommunen kan stille vilkår om at foreldrene dekker skyssen hvis foreldrene har søkt om at eleven skal gå på en annen skole enn nærskolen. Unntaket er hvis kommunen har innvilget bytte av skole på grunn av skolemiljøet eller for å sikre bedre tilpasset opplæring, da skal ikke foreldrene dekke skyssen.

Det er kommunen som både avgjør om de vil innvilge en søknad om skolebytte, og om de vil stille vilkår om at utgifter til skyss skal dekkes av foreldrene i forbindelse med skolebyttet. Dette gjelder uavhengig av om eleven har rett på skyss fra før, eller vil trenge skyss etter skolebyttet. Dersom det ikke blir satt vilkår, skal kommunen som hovedregel dekke skyssutgiftene.

Fylkeskommunen er ikke økonomisk ansvarlig for skyss til annet sted enn nærskolen.

Kommunen er økonomisk ansvarlig for eventuell skyss ved for eksempel:

- Særskilt tilrettelegging for spesialundervisningselever, minoritetselever, elever som mottar tegnspråkopplæring og elevgrupper på såkalt forsterkede enheter.
- Fritt skolevalg
- Flytting ut av skolekrets, uten at eleven bytter skole.
- Bytte av skole, for eksempel etter søknad fra foresatte, eller fordi kommunen ikke har klart å sørge for et tilfredsstillende psykososialt skolemiljø for enkelte elever.

7.3 Alternativ opplæringsarena

Kilde: Opplæringsloven §§ 7-1, 8-1, Udir-3-2009 pkt 2, 6 og 7, Udir-3-2010

En alternativ opplæringsarena karakteriseres ved at en eller flere elever mottar sin opplæring på et annet sted enn skolens område.

Kommunen er økonomisk ansvarlig for eventuell skyss ved for eksempel:

- Opplæring på alternativ arena en eller flere dager i uka utenfor skolens geografiske område, for eksempel i bedrift eller på bondegård.
- Arbeidsuke/hospitering.
- Utredning eller opplæring ved ulike kompetansesentra.

- Aktiviteter utenfor skolen sitt område, for eksempel ekskursjoner, klasseturer, skoleturer, leirskole og lignende.
- Skyss i skoletiden, for eksempel mellom skole og bibliotek, svømmeundervisning, morsmålsundervisning og lignende.
- Tilfeller der hjem og skole inngår særavtaler om undervisning i hjemmet. Dersom undervisningen medfører skyssutgifter, er kommunen ansvarlig for disse.

7.4 Rehabilitering av skolebygg

Kilde: Udir-3-2009 pkt 7

Ved rehabilitering av skolebygg, som medfører at alle elevene i en periode må flyttes til et annet undervisningssted i kommunen, gjelder ansvarsreglene for skyss på vanlig måte etter opplæringsloven § 13-4. I slike tilfeller vil skolen i nærmiljøet ikke være åpen for elevene.

Dersom det kun er noen elever som må flyttes til annet undervisningssted, og dette medfører ekstra skysskostnader i forhold til opprinnelig undervisningssted, skal kommunen dekke kostnadene ved dette.

8. Elever med funksjonshemming

8.1 Skyss for elever med midlertidig skade eller sykdom

Kilde: Opplæringsloven § 7-3

Elever med midlertidig skade eller sykdom, som har et dokumentert behov for skoleskyss, har rett til dette uavhengig av avstanden mellom hjem og skole.

Elever med midlertidig skade eller sykdom skal som hovedregel reise med kollektivtilbudet. Retten til skoleskyss er tilknyttet skolens ordinære start- og sluttider.

Ved behov for skyss ved midlertidig skade/sykdom skal det leveres legeattest før skyss kan igangsettes. Se punkt 8.3 vedrørende legeattest.

Elev/foresatt må ta kontakt med skolen ved behov for skyss på grunn av midlertidig skade eller sykdom.

Ved skyss med varighet inntil 4 uker, har fylkeskommunen delegert igangsetting av skyssen til skolen. Dette på grunn av behov for rask igangsetting av skyss ved midlertidig skade eller sykdom. Dersom skolen er i tvil om eleven har rett til skyss, skal skolen kontakte fylkeskommunen.

Skolen har ikke anledning til å igangsette skyss før skolen har mottatt legeattest hvor skyssbehovet er tydelig beskrevet.

Søknad og legeattest sendes umiddelbart pr post til fylkeskommunen. Fylkeskommunen kvalitetssikrer deretter skolens vurdering og fatter vedtak om skyss.

Dersom fylkeskommunen finner at skyss er igangsatt på feil grunnlag eller at det er bestilt feil type skyss, vil fylkeskommunen inndra eller endre skyssen med umiddelbar virkning.

Et eksempel på dette kan være at det er igangsatt skyss med taxi til elever som kan benytte buss.

8.2 Skyss for elever med funksjonshemming

Kilde: Opplæringsloven § 7-3

Elever med funksjonshemming, som har et dokumentert behov for skoleskyss, har rett til dette uavhengig av avstanden mellom hjem og skole.

Elever med funksjonshemming skal som hovedregel reise med kollektivtilbudet. Retten til skoleskyss er tilknyttet skolens ordinære start- og sluttider.

Det er ikke nok at eleven regnes som funksjonshemmet for å få rett til skyss. Det er funksjonshemmingens betydning for elevens mulighet til å ta seg frem på skoleveien som skal vurderes.

Det er ikke et krav om at funksjonshemmingen gjør det umulig for eleven å gå til skolen. Spørsmålet er om funksjonshemmingen representerer en byrde ut over det vanlige på skoleveien, og at eleven således bør skysses for å oppfylle retten til grunnopplæring.

Skyssretten er ikke knyttet til hvorvidt eleven får spesialundervisning, men til om funksjonshemmingen gjør det nødvendig med skoleskyss.

En funksjonshemming/diagnose gir ingen rett til at ett bestemt skyssmiddel skal benyttes. I spesielle tilfeller organiseres det tilrettelagt skoleskyss med taxi eller maxitaxi. Tilrettelagt skoleskyss vurderes kun i de tilfeller hvor det er dokumentert at eleven ikke kan bruke kollektivtilbudet av medisinske årsaker.

8.3 Krav om legeattest

Kilde: Opplæringsloven § 7-3

Skyssbehov på bakgrunn av funksjonshemming, skade eller sykdom må dokumenteres gjennom legeattest. Legeattest skal sendes sammen med søknad om skyss.

Manglende eller mangelfull dokumentasjon på elevens skyssbehov vil føre til at søknad avslås.

Ny og oppdatert legeattest må legges ved en eventuell skyssøknad hvert år.

Fylkeskommunen har utarbeidet en egen legeattest til dette formål, som anbefales brukt. Skjemaet kan lastes ned fra www.telemark.no/skoleskyss.

Legen kan, om ønskelig, utforme legeattesten i eget skriv, forutsatt at det tas stilling til alle de punkter/opplysninger fylkeskommunen etterspør i sin legeattest.

- Hva er nødvendig skyssperiode (konkret dato fra-til)?
- Kan eleven benytte buss (medisinsk begrunnelse)?
- Hva skal til for at eleven skal kunne benytte buss ut fra sin forflytningsevne/diagnose?
- Kan eleven bruke buss dersom eleven kjøres til/fra holdeplass?
- Hvor langt kan eleven gå (antall meter)?
- Er elevens skyssbehov relatert til årstid? (Sikt, underlag, temperatur)
- Er det forskjell på skyssbehovet til skolen og fra skolen?
- Har eleven behov for medisiner underveis i transporten (fare for anfall)?

Fylkeskommunen er ikke bundet av anbefalingene som gis i legeattesten. En lege har best kompetanse til å vurdere virkningen av medisinske tilstander. Det er fylkeskommunen som skal vurdere hvorvidt den medisinske tilstanden gir rett til skyss.

8.4 Busstrening for funksjonshemmede elever

Kilde: Opplæringsloven §§ 1-1, 7-3

Mange elever med funksjonshemming kan mestre å benytte buss hvis de får hjelp til å trene på dette. Det vil kunne ha en betydelig egenverdi for eleven å mestre å ta buss med tanke på elevens selvstendighet og mestring av eget liv.

Dette er i tråd med opplæringslovens formålparagraf § 1-1 hvor det heter at «*Elevane og lærlingane skal utvikle kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne mestre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet*».

Forventningen om at det aktivt drives busstrening øker i takt med elevens alder og funksjonsnivå. Det er mulig å kombinere busstrening med andre skyssordninger.

I tilfeller der busstrening er aktuelt, må skolen eller kommunen kontaktes.

8.5 Reisefølge/ledsager og tilsyn

Kilde: Opplæringsloven §§ 7-3, 7-4, 9a-3, 13-4, Udir-3-2009 pkt 11

Elever har rett til nødvendig reisefølge eller ledsager.

Reisefølge er nødvendig for enkelte funksjonshemmede elever for at de skal gjøre seg nytte av det skystilbudet de har rett til. Reisefølget er i slike tilfeller nødvendig for at elevens rett til skyss skal være reell.

Kommunen er ansvarlig for å skaffe, organisere og finansiere reisefølge/ledsager og tilsyn for grunnskoleelever. Kontakt kommunen ved spørsmål om ledsager eller tilsyn.

Kommunen/skolen har ansvar for å informere fylkeskommunen dersom eleven har vedtak om ledsager.

Fylkeskommunen krever at elever som kan ha behov for medisinerings underveis i transporten skal ha med ledsager. Sjåfører skal ikke ha ansvar for medisinerings.

Elever som har behov for hjelp til klargjøring før eller etter skyss, for eksempel på- og avkledning, hjelp i trapper, oppgang eller gårdsplass, må få dette av foresatte, ledsager eller ansatte ved skolen.

Elevene har rett til nødvendig tilsyn når det blir ventetid før undervisningstiden starter og etter at undervisningstiden er slutt.

Tilsynsplikten for kommunen/skolen omfatter elever som venter inne på skoleområdet før og etter skoletid.

Plikten omfatter også nødvendig tilsyn i forbindelse med bytte av transportmiddel underveis, i tilfeller der bytte av transportmiddel er særlig farlig. Kommunen vil i tillegg ha tilsynsplikt med elever i transportmiddelet dersom dette er nødvendig.

Elevenes rett til et godt psykososialt miljø gjelder også på skoleveien og under skoleskyssen. Elevene skal slippe å oppleve krenkende ord eller handlinger som mobbing, diskriminering, vold eller rasisme. Et tiltak for å hindre for eksempel mobbing, kan være at kommunen må sette inn tilsyn på bussen.

8.6 Elever i avlastningshjem

Kilde: Opplæringsloven § 13-4, tolkningsuttalelse fra Utdanningsdirektoratet 29.06.15, helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2

Retten til skyss gjelder i utgangspunktet mellom hjem og skole. Funksjonshemmede elever, som har fått kommunalt/offentlig vedtak om avlastningsopphold, kan i tillegg ha rett på skyss til/fra avlastningshjemmet.

Retten til skyss avgrenses til de tilfeller der det er fattet offentlig vedtak om avlastningshjem.

Når det søkes om skoleskyss til/fra avlastning må følgende sendes sammen med søknaden:

- Kopi av vedtak om avlastning.
- Turnus som viser hvilke konkrete datoer eleven skal til/fra avlastningsbolig.

Ved endringer i turnus må foresatte sende ny turnus til fylkeskommunen, skolen og transportør i god tid før endring skal iverksettes.

Det stilles samme krav til kopi av kommunalt/offentlig vedtak dersom det søkes om skyss til privat avlaster. Retten til skyss gjelder ikke for private ordninger som ikke følger av et vedtak fra offentlige myndigheter.

Eleven har ingen ubetinget rett til å bringe med seg ekstra bagasje eller utstyr ved bytte av bosted i forbindelse med avlastning.

Ved skyss til avlastningshjem gjelder ordinære regler for fordeling av skysskostnadene mellom fylkeskommune og kommune.

8.7 Skyss til/fra behandling

Kilde: Pasientreiseforskriften

Skyss til/fra behandling er ikke definert som skoleskyss.

Fylkeskommunen dekker ikke skyss i forbindelse med for eksempel behandling hos lege, psykolog, fysioterapeut, kiropraktor eller lignende. I slike tilfeller må elev/foresatte ta kontakt med Pasientreiser.

8.8 Skyss før skoledagen er over

Kilde: Opplæringsloven § 7-3

Elever med funksjonshemming kan ha rett på skyss hjem fra skolen før skoledagen er over, dersom de som følge av sin funksjonshemming har behov for dette.

Fylkeskommunen stiller et skjerpet krav til legeattest på dette området. Legeattesten må inneholde en medisinsk begrunnelse for hvorfor eleven ikke kan ha full skoledag.

9. Voksne elever

9.1 Voksne med rett til grunnskoleopplæring

Kilde: Opplæringsloven §§ 4A-1, 4A-2, 4A-7

Voksne som bor mer enn 4 km fra skolen, har rett til skoleskyss når de får grunnskoleopplæring etter § 4A-1 og § 4A-2 (spesialundervisning/individuell læreplan).

Voksne som på grunn av funksjonshemming, sykdom eller skade har rett til skoleskyss uavhengig av avstanden mellom hjem og skole når skyssbehovet er dokumentert med legeattest, se punkt 8.3.

Når det søkes om skyss skal det kommunale vedtaket om voksenopplæring vedlegges søknaden.

Fylkeskommunen trenger dokumentasjon på:

- hvilken paragraf undervisningen er hjemlet i
- antall undervisningstimer
- konkrete ukedager
- opplæringssted

9.2 Voksne elever uten rett til skyss

Kilde: Opplæringsloven §§ 2-1, 7-1

Voksne asylsøkere som ikke har fått avgjort oppholdsstatus, har ikke rett til grunnskoleopplæring eller skoleskyss.

Norskopplæring defineres ikke som grunnskoleopplæring, og gir ikke rett til skoleskyss etter opplæringslovens bestemmelser.

10. Kommunale vedtak om skyss

10.1 Særlig farlig eller vanskelig skolevei

Kilde: Opplæringsloven §§ 7-1, 13-4, Udir-3-2009 pkt 12

Elever som har særlig farlig eller vanskelig skolevei har rett til skyss selv om de bor under skyssgrensa på 2 eller 4 km. I slike tilfeller er kommunen praktisk og økonomisk ansvarlig for skyssen. Ta kontakt med kommunen for å søke om skyss i slike tilfeller.

Det er kommunen som skal behandle søknaden, vurdere skoleveien og fatte vedtak for elever under skyssgrensa. Fylkeskommunen har tilsvarende ansvar for elever som bor over skyssgrensa. Se punkt 4.7.

All ferdsel på/langs trafikkert vei innebærer en risiko. Lovverket krever at elevene utsettes for en fare som er utenom det vanlige for at skoleveien skal utløse rett til skoleskyss. Den risiko skoleelever til vanlig utsettes for når de ferdes i trafikken er derfor ikke tilstrekkelig.

Det må være særskilte forhold som utløser en skyssrett med bakgrunn i særlig farlig eller vanskelig skolevei. Både tilstanden til skoleveien, klima, trafikkforholdene på veien og forhold knyttet til den enkelte elev er viktige når kommunen skal vurdere om skoleveien er særlig farlig eller vanskelig.

Dersom det må settes inn en større buss eller det må etableres særskilt skyss for å oppfylle retten til elevene, må kommunen dekke utgiftene for dette.

10.2 Andre kommunale vedtak

Kilde: Opplæringsloven §§ 7-1, 7-3, 7-4, 8-1, 13-4, barnehageloven § 19f, Udir-3-2009, Udir-3-2010

Kommunen har ansvaret for å behandle, vurdere og fatte vedtak i følgende tilfeller:

- Skyss utenom skolens ordinære start- og sluttid (punkt. 4.4)
- Skyss til annen skole enn nærskolen (punkt. 7.2)

- Skyss til alternativ opplæringsarena (punkt. 7.3)
- Nødvendig reisefølge/ledsager og tilsyn (punkt. 8.5)
- Innlosjering (punkt 6.11.)
- Skyss for barn under opplæringspliktig alder/førskolebarn (punkt 11.3)
- Særlig farlig eller vanskelig skolevei under skyssgrensa (punkt 10.1)

11. Andre tema

11.1 Skolefritidsordning (SFO)

Kilde: Opplæringsloven §§ 7-3, 13-7, Udir-3-2009 pkt 8

Kommunen skal ha et tilbud om SFO før og etter skoletid for 1.-4.årstrinn, og for elever med spesielle behov på 1.-7.årstrinn.

Funksjonsfriske elever har ikke rett til skyss på dager hvor SFO benyttes.

Elever kan ha rett til skyss de dager de ikke benytter SFO. Det må søkes om skyss i forkant, og det skal fattes vedtak om skyss på vanlig måte i disse tilfellene.

Elever som har plass i SFO, og som på grunn av funksjonshemming, midlertidig skade eller sykdom har behov for skyss, har rett til skyss til og fra SFO. Retten omfatter ikke skyss i skoleferiene eller på dager der skolen er stengt av andre grunner.

Retten til nødvendig reisefølge og til nødvendig tilsyn gjelder også for grunnskoleelever som har rett til skyss til og fra SFO.

11.2 Leksehjelp i grunnskolen

Kilde: Opplæringsloven § 13-7a

Kommunen skal tilby leksehjelp til elever i grunnskolen. Elevene har rett, men ikke en plikt til å delta.

Elever har ikke rett til skyss i forbindelse med leksehjelp. Dette gjelder også elever med funksjonshemming.

11.3 Barn under skolealder/førskolebarn

Kilde: Barnehageloven § 19f

Kommunen har det økonomiske ansvaret for eventuell skyss for barnehagebarn/barn under skolealder. Dette gjelder også for førskolebarn som mottar spesialundervisning eller tegnspråkopplæring.

11.4 Barn med fremskyndet eller utsatt skolestart

Kilde: Opplæringsloven § 2-1

Barn som har fått vedtak om fremskyndet eller utsatt skolestart, har rett til skyss etter vanlige skyssregler. Kopi av vedtaket fra kommunen må vedlegges søknad om skyss.

11.5 Utstyr

Kilde: Befordringsvedtektene, tolkningsuttalelse fra Utdanningsdirektoratet 12.12.14, vtrl § 23

Ekstra utstyr som ski, akebrett, sykler etc. kan i enkelte tilfeller medbringes etter forhåndsavtale med transportør. Det betinger at det er forsvarlig og at kjøretøyet har kapasitet. Alt løsøre ombord i kjøretøyet skal være forskriftsmessig sikret.

Sjåføren avgjør til enhver tid hvilket utstyr som forsvarlig kan medbringes. Transportøren har ingen plikt til å ta med ekstra utstyr.

Ekstra kostnader dekkes ikke av fylkeskommunen. Dersom kommunen baserer opplæringen på at elevene har med seg utstyr hjemmefra, skal kommunen dekke ekstraavgiftene dersom det må settes opp større buss eller benyttes tilhenger.

11.6 Skader forårsaket av elev

Kilde: Skadeerstatningsloven

Hovedregelen i norsk erstatningsrett er at den som har handlet forsettlig (med vilje) eller uaktsomt (uforsiktig), blir erstatningsansvarlig for det hun eller han har ødelagt. Selv om man er mindreårig, kan man få erstatningsansvar.

Skader forårsaket av elev i forbindelse med skyssen, dekkes ikke av fylkeskommunen.

Dette gjelder for eksempel dersom eleven ødelegger seter, belter eller annet. Utagerende elever skal ha ledsager med seg på skoleskyssen.

11.7 Inndragelse av retten til skyss

Kilde: Forvaltningsloven

Dersom elever har fått tilbud om skyss på feil grunnlag kan fylkeskommunen omgjøre vedtaket og inndra skyssretten, for eksempel ved kontrollmåling av avstand.

Det samme gjelder dersom premissene for skyssen endrer seg, for eksempel ved flytting, opprettelse av nytt busstilbud, m.m.

11.8 Streik

Kilde: Brev fra Kirke-, Utdannings- og Forskningsdepartementet datert 11.11.96

Fylkeskommunen organiserer ikke alternativ skyss ved streik blant transportører eller skolens ansatte.

Elev/foresatt får ikke refundert eventuelle utlegg til alternativ skyss i forbindelse med streik.